

Vyřizuje: Mgr. Martin Štancl

asistent poslance

Mgr. et Mgr. Jakuba Michálka

martin.stancl@pirati.cz

Naše sp. značka: #JMI17436

Doručovat: do datové schránky 4memzkm

Datum: 5. 2. 2019

Interpelovaný:

Vážený pan

JUDr. Jan Kněžínek, Ph.D.

ministr spravedlnosti

prostřednictvím

Mgr. Radka Vondráčka

předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu

České republiky

Do datové schránky bykaigw

Interpelace ministra spravedlnosti ve věci vymáhání regresu vůči soudcům a prodloužení promlčecí lhůty

Vážený pane ministře,

v souladu s ustanovením čl. 53 Ústavy České republiky a § 110 a násl. zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, se na Vás jako poslanec PSP ČR zvolený za Českou pirátskou stranu obracím s touto interpelací.

Podle § 17 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti státu za škodu, nahradil-li stát škodu, která vznikla z nezákonného rozhodnutí nebo z nesprávného úředního postupu, na nichž se podílel soudce nebo státní zástupce, nebo poskytl-li ze stejného důvodu zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu, může požadovat regresní úhradu pouze tehdy, pokud byla vina soudce nebo státního zástupce zjištěna v kárném nebo trestním řízení. Soudci, proti kterým je zahájeno kárné řízení, často před vynesením rozhodnutí rezignují na funkci, protože cítí, že kárná žaloba bude posouzena jako důvodná. Kárné řízení se pak automaticky zastaví (§ 14 písm. b) zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů) a po (již bývalém) soudci tak nemůže být vymáhána náhrada škody (nebylo konstatováno porušení zákona z jeho strany).

Nevím o tom, že by se na Ministerstvu spravedlnosti evidovalo, kteří soudci zodpovídají za škodu, kterou stát uhradil osobám poškozeným rozhodnutím soudu. Informace o tom, v kterých případech byl uplatněn regresní nárok, je veřejně nedostupná. Systém není nastaven tak, aby soudy minimalizovaly škody a excesy. Domnívám se, že regresy se proti soudcům téměř neuplatňují. Česko dnes platí za průtahy u soudů každý rok odškodnění kolem 70 milionů korun.

Pokud jde o lhůty, předpokládejme, že se soudce dopustí kárného provinění v soudním řízení, čímž způsobí straně sporu škodu, a že to poté vyjde najevo v instančním postupu. Strana sporu musí podat žádost o náhradu škody ve lhůtě podle § 32 zákona č. 82/1998 Sb. a předpokládejme, že ji uplatní řádně, tedy že v souladu s § 35 odst. 1 téhož zákona se obrátí na ministerstvo spravedlnosti, a po 6 měsících se obrátí na soud. Odpovědnost za kárné provinění zaniká, pokud do 3 let po jeho spáchání není podána kárná žaloba (§ 89 zákona č. 6/2002 Sb.). To by vyžadovalo podávat kárné žaloby typicky ještě před tím, než je stát odsouzen k náhradě škody, což v praxi ministerstvo nedělá. Nárok na regres proti soudci se promlčí za 1 rok od zaplacení náhrady (§ 34 zákona).

Podle mého názoru musí vedle kárné odpovědnosti v případě zjevných excesů nastoupit i odpovědnost hmotná. Regres by byl uplatňován u excesů povinně, stejně jako u úředníků. Vzhledem k tomu, jak dlouho trvají soudní kauzy, a kdy se zjistí nezákonnost rozhodnutí, dochází často k promlčení kárné odpovědnosti či nároku na regresní náhradu škody. Proto by promlčecí doba kárné odpovědnosti neměla skončit dříve než 2 roky po pravomocném skončení řízení o nároku na náhradu škody a promlčecí doba nároku na regresní úhradu by se měla prodloužit ze současného 1 roku na 2 roky od úhrady škody žadateli státem na základě rozhodnutí soudu.

Na základě uvedeného mne zajímá, zda se evidují uplatněné regresní nároky vůči soudcům, jak často jsou využívány a zda ministerstvo plánuje tyto nároky vůči soudcům vymáhat častěji a důsledněji a jak zajistí, že bude docházet k vymáhání hmotné odpovědnosti soudců za závažné excesy, které z výše uvedených důvodů neskončily rozhodnutím v kárném řízení. Dále se Vás chci zeptat, zda souhlasíte s návrhem na prodloužení promlčecí lhůty pro uplatnění těchto nároků a pokud ano, zda byste se mohl o prodloužení promlčecí lhůty zasadit.

Tyto informace mě zajímají v souvislosti s výkonem poslaneckého mandátu, v rámci něhož se mimo jiné zabývám právě justicí.

S úctou Mgr. et Mgr. Jakub Michálek předseda poslaneckého klubu Pirátů